

קב:

עין משפט
נר מצוה

גיד הנשה פרק שביעי חולין

מסורת הש"ס

(6) [ומסופא ספ"ט דע"ז].
ס) ולקמן ק"ל. ג) ז"ל
מק"י. ד) וע"ע חו"ס כ"מ
קט"ו. ל"ה שאלת ומו"ס
מנחת מנ. ד"ה א"ן. ס) ג'
מח"ס ל"ג.

תורה אור השל"ם

1. רק חזק לכל"ח אבל
הד"ס ב"י הד"ס א"ת ע"פ
ולא תאכל דגוש ע"פ
הק"ש. דב"י י"ב כג'
2. ואנשי קרש תריון ל'
וק"ש בשדה טורפה לא
תאכלו לכל"ח תשל"ב
אח"כ שמו"ב כ"ב

רבינו גרשום

גמ' וכו' וכו' מעט: אמר
רבא אמ' תמצא לומר סבר
רבי מחשב אוכלין סבה
מחשבה חיובי לאוכלין
כלומר רבי דפוסו דבחיוב
לא לאיברי עומדת: אם
תמצא לומר דסבר רבי
מחשב אוכלין סבה
מחשבה חיובי לאוכלין
אבר אבר כ"ו כלומר
א"ע"ג דאכלה כולה
אוליין בתו מחשבתו
וחיובי משום אבר מן
החי: ואמר רבא אמ'
תמצא לומר סבר רבי א"ע
שמעון מחשבת אוכלין.
כלומר ר"א ב"ר שמעון
דסבר נטל צפור שאין בו
כחית בחייה ואכלה חיוב
חיוב לאוכלין מת דאני
חיוב אלא בכחית דבכלה
היא ואכלה חיה חיות
ככחית פטור דאוליין בתו
מחשבתו דמחשבתו היתה
לאוכלה נבלה: ובשר מן
הטרפה אפי' בחייה כגון
שיצט"ב רב אחת משפחה
עשרה טרפות: אבל אבר
מן החי ובשר מן החי ל'
יוחנן חיוב שתי' דמפיק
לחו משני לאוין לריש
בן לקיש אינו חיוב שתי'
אלא אחת דמפיק ליה
לתריוויה מלאו אחר: אבל
בשר מן החי ובשר מן
הטרפה לריש לקיש חיוב
שתי' דמפיק ליה מתרי'
קראי: ל' יוחנן אינו חיוב
אלא אחת דמפיק ליה
לתריוויה מלאו אחר: אבל
אבר מן החי ובשר מן
הטרפה דברי הכל חיוב
שתי'. לתריוויה משקי ליה
סתי' לאו:

כחיה ככל שהוא. משום אבר מן החי. אלמלא לא בעינן ביה כחית:
במיטתה כבכית. דנענלה אפילה כמינא וכל אפילה בכחית בר מאכר
מן החי דכחיה קרא וקפיד אלכר לחודיה: **טמאה בין כחיה בין**
במיטתה ככל שהוא. מייב דכחיה היא ולא לריכה שיעור דמתן בלתי
הן הלוקין (מס' דף י"ג.) זכאלו נמלה
כל שהוא שהוא חיוב משום שהיא
ככחיה אלמלא נגריה אפורה בכל
שהיא אכל לאו דנענלה ליכא למיזבי
משום נגריה דנענלה לא היה עליה
שם נבלה הלכך אלאו דנענלה לא
מחייבין עד כחית. חמני מיהא
בטורה כחיה ככל שהוא: **נעל לטור.**
והיא טורה: **רבי פטור.** מפרש
ואולי דקסבר אין אבר מן החי בשלימה
דלאו אבר מיקריא ומיהו אי ליכא
כחית הוה מחייב דלא גרע מבשר מן
החי דמחייב עלה ככחית דהא נמי
בשר הוא: **ורבי אלעזר כרבי שמעון**
מחייב. דקסבר שלימה אין לך אבר
מן החי גדול מזו ובאכר לא בעינא
חיוב: **תנא ואלנה.** אין כאן אלא
איסור נבלה ואנענלה לא מחייב משום
כחיה וכחית בעינן: **לאכריס עומדת.**
לנחמה עומדת הלכך כל אבר ואבר
שנה קרוי אבר כפי עלמנו יש כאן
משום אבר מן החי דמחייב בכל דהו
ומיהו חדא הוא דמחייב חדא התראה
היא: **לאו לאכריס עומדת.** עד
משחטו ואין כאן שם אבר אלא
הפרשו אכל דכ"ע לאכר לא בעינן
כחית דקדקתי ק"ו על אבר מננה חיוב
ולא פליג רבי: **במשהו בשר.** הא
דקמני שאין בו כחית כשאינו דאנו כחית
בשר אלא משהו וגידין ועצמות משלימין
לכחית: **מי איכא מידי.** ע"פ כחוש כל
קך: **דכחיה ליכא כחית בשר.** והוא
גדול שנחת מאבריו איכא כחית
במשהו בשר וגידין ועצמות משלימין
דקמני על אבר ממנה חיוב ואמרת
דכחית עסקינן ורישא קמני שאין בו
כחית ומקמינן דליכא כחית בשר:
קלנישא. ע"פ כחוש מאל: **קלנישא**
עוף עמא הוא. והיא דליכא איסור
נבלה בפחות מכחית איסור טמא
מיהא איכא דכחיה היא דאלמך רב
טמאה בין כחיה ובין כמיתתה בכל
שהוא: **כעין קלנישא.** ע"פ טהור
שהוא כחוש כעין קלנישא: **אס"ל**
אם תמצא נחמד בעוד החיות עם הכבש: **ובשר בשרה.**
בעלמא דלית ליה מחשבת אוכלין אם
חיוב לאוכלין **חושב לאוכלה.** ל' פטור

אבל צפור ב' הבא נמי במשהו בשר גידים ועצמות. ובין הכל
נרץ שהיא כחית ולא הוה כמשהו דסיפא דהוה כחיה והוה משהו
ממש: **שאיין** בו כחית ואכלו רבי פטור. פי' נקוטנטס דקסבר
דלוי אבר מן החי בשלימה ומיהו אי ליכא כחית הוה מחייב דלא גרע
מבשר מן החי דמחייב ככחית דהא
נמי כן הוא וקשה לפירושו דאלמך
בסמוך אכל אבר מן החי ובשר מן
הטרפה רבי יוחנן אמר חיוב שתי'
וריש לקיש אמר אינו חיוב אלא אחת
ומוקי לה בזהמה אחת וטרפה עם
יציאת רובה וקסבר ר"ל דלאו לאכריס
עומדת ולא אחי איסור אבר מן החי
וחיל איסור טרפה והשמה מ"מ
לחיוב שתי' משום טרפה ובשר מן
החי דקתמו נהדי הדדי יש לדמות
כגון שאין באכר זה כחית בשר דלא
מחייב משום בשר מן החי והא דמחייב
משום טרפה היינו כשלקח בשר
מטרפה אחת והשלים לכחית דומק
הוא ועוד דל"כ אמאי לא חיל עליה
איסור אבר מן החי כיון דליכא
מטרפה אלא חלי שיעור דכ"פ נחמה
דיומא (דף ע"ג.) ופרק ג' דשנעות
(דף כ"א:) תנא שנעות שלא אוכל
טרפות ונבלות שקלים ורמשים
חיוב ומוקי לה ר"ל כמפרש חלי
שיעור אלמלא א"ע"ג דלא חיל איסור
שנעות אחת משום דמוטבע ועומד
הוא מ"מ חיל אחי כחית ונראה לפרש
כי היכי דלאו לאכריס עומדת הכי נמי
לאו לחמיכת בשר עומדת והא דנקט
אסור שאין בו כחית לנחמה דרבי
אלעזר נקט דלפ"ד מחייב ועוד נראה
לר"י דלפלו למ"ד לאכריס עומדת
מורה דלאו לחמיכת בשר עומדת כחיה
דלמך ר' יוחנן בסמוך אכל חלב מן
החי מן הטרפה חיוב שלשה ומוקי לה
בנטרפה עם יציאת רובה ובהמה
לאכריס עומדת דלמי איסור טרפה
וחלב ואכר מן החי כחית הדדי והשמה
אמאי נקט טרפה בלאו טרפה איכא
ג' אבר מן החי ובשר מן החי וחלב
אלא ודאי בזהמה כחיה לאו לחמיכת
בשר עומדת ולא אחי וחיל על שאר
איסורין: **ובבשר בשרה שיהא זה**
בשר מן החי. מדכתיב צדה דריש
דמשמע שפירש ממקומו וקף על גב
דלטרקין לבשר שיאח מן ממחמתו
כדלמך צ"פ בזהמה המקשה (לע"ל דף
קמ:) כולה דריש מנייה: **אבל אבר**
מן החי ובשר מן החי יוחנן חיוב
שתי'. ואע"ג דלוי לוקין על לאו

"אבל צפור טהורה בחייה בכל שהוא
במיתתה בכחית וטמאה בין כחיה בין
במיתתה בכל שהוא הכא נמי במשהו
בשר גידים ועצמות ת"ש"ג נטל צפור שאין
בו כחית ואכלו רבי פטור ור' אלעזר בר ר"ש
מחייב אמר ר' אלעזר בר' שמעון ק"ו על
אבר ממנה חיוב על כולה לא כל שכן הנקה
ואכלה דברי הכל בכחית עד כאן לא פליגי
אלא דמר סבר ב' בחייה לאכריס עומדת ומר
סבר בחייה לאו לאכריס עומדת דכ"ע מיהא
לא בעינן כחית אמר רב נחמן במשהו בשר
גידים ועצמות ומי איכא מידי דבכחיה לית
ביה כחית בשר ובחד אבר אית כחית ב' אין
בקלנישא אימא סיפא הנקה ואכלה דברי
הכל בכחית והא קלנישא עוף טמא הוא ואמר
רב טמאה בין בחייה בין במיתתה במשהו
אלא כעין קלנישא אמר רבא את"ל סבר רבי
מחשבת אוכלין שמה מחשבת חיוב
לאוכלה אבר אבר ואכלה כולה חיוב א"ל
אביי ומי איכא מידי דאילו אכיל ליה אחר
לא מחייב ואכיל ליה האי מחייב אמר ליה
זה לפי מחשבתו והוה לפי מחשבתו ואמר רבא
אם תמצא לומר סבר ר' אלעזר בר ר' שמעון
מחשבת אוכלין שמה מחשבת חיוב
לאוכלה מתה ואכלה חיה פטור א"ל אביי
ומי איכא מידי דאילו אכיל ליה אחר מחייב
ואכיל ליה האי פטור א"ל זה לפי מחשבתו
וזה לפי מחשבתו אמר ר' יוחנן ילא תאכל
הנפש עם הבשר יזה אבר מן החי יבשר
בשרה טרפה לא תאכלו יזה בשר מן החי
יבשר מן הטרפה ור"ש בן לקיש אמר לא
תאכל הנפש עם הבשר זה אבר מן החי ובשר
מן החי ובשר בשרה טרפה לא תאכלו זה
בשר מן הטרפה אבל אבר מן החי ובשר מן
החי לר' יוחנן חיוב שתי' לר"ש בן לקיש אינו
חיוב אלא אחת ו' אבל בשר מן החי ובשר מן
הטרפה לר"ש בן לקיש חיוב שתי' לר' יוחנן
אינו חיוב אלא אחת אבל אבר מן החי ובשר
מן הטרפה לדברי הכל חיוב שתי' ורמינהו
אבל

זה שאין זה כחית: **אבר אבר.** גלי אדעתיה דלאכריס עומדת וכי אכלה
שלימה נמי אבר קרינא ביה: **אכיל ליה אבר לא מחייב.** דלא אכר
מיקריא למיזב עליה ככל שהוא: **ה' לאוכלה משהו.** דגלי דעתיה
דכחיה לאו לאכריס עומדת: **לא תאכל הנפש עם הכבש זה אבר**
מן החי. דלכר חי מקרינא ג) נפש שאם יחטבו אינו עושה חליפין
שלא ישוב עוד כנפש הגטולה שאינה חוזרת והכי משמע לא תאכל
הנפש בעודו עם הכבש בעוד החיות עם הכבש: **ובשר בשרה.**
משמע שפירש ממקומו וזהו בשר מן החי וטרפה כמשמעו:
וריש לקיש אמר לא תאכל הנפש עם הכבש זה אבר מן החי
ובשר מן החי. והכי משמע לא תאכל הנפש ולא תאכל הכבש כל
מר

זמן שזה עם זה: לר' יוחנן חיוב שתי' דתרי לאוי איכא וע"ג דנחמה אפילה ומדא התראה אכליננו מחייב תרתי: **אלא אחת.** דמד לאו
הוא ובין דנחמה אפילה ומד לאו הוא חדא הוא דמחייב וכן כולן: **לדברי הכל חיוב שתי'.** דבין למר ובין למר קראי נפקי:

קא א מ"י פ"ד ס"ג
מחשבת
הנפש:
קב ב מ"י מ"ב ע"ס הלכה
כא:
קב ג מ"י פ"ד ע"ס ס"ג א'
[טור י"ד ס"ב פ"ג וכו'
אלמך פ"ד דמיתלן דף
דפ"ד:
ק"ד מ"י פ"ד ע"ס ס"ג
י' סמך לאוין ק"ג
ט"ו ע"י י"ד ס"ב פ"ג ע"פ
ג' וכו' אלמך ע"ס:
ק"ה ח"י ע"ס ס"ג ו' סמך
לאוין ק"ד:

שיטה מקובצת

א) אמר רב שרביא
בקלנישא אי' בקלנישא
אימא סיפא: ג) אבל בשר
מן החי. ג' ע"י הוסי'
כמנות דף ג"ה ע"ב: ג) לא
מחייב עליה עד דאיכא
כחית קמי מיהא בטורה:
ד) שאין בשר כחית אלא
משוה: ה) חיוב לאוכלה
סמך דגלי דעתיה:

רבינו גרשום

אכל צפור טהורה בחייה
כל שהוא. כלומר כיוצא
אמרת אבר מן החי
ערך כחית: תיקא ואכלה
דברי הכל בכחית. דבכלה
שיעורא בכחית: אלא
דמר סבר בהמה כחיה
לאכריס עומדת. כלומר
ר"א ב"ר שמעון הוא סבר
לאיברי עומדת לסיק
אלא אבר ממנה חיוב:
הכ"ע לא בעינן כחית.
כלומר אמר אבר הימנה
לא בעינן כחית ומי איכא
מידי דבכחיה לית בה כחית
ובחד אבר. כלומר דאפי' נטל
צפור שאין בו כחית
מחייב מקו ועל אבר
הימנה חיוב ואמרי' אם
כחיה כחית חיוב דמשהו
בשר גידים ועצמות בחד
אבר ומי איכא מידי
הכחיה לית ביה כחית
הדין נטל צפור שאין
בו כחית ובחד אבר יתא
בו כחית בין כשר גידים
ועצמות: אבר וב שביא
בקלנישא. סיפא דעצמות
שלה נטח ואין בה בשר
אלא מעט: אלא כעין
קלנישא. כלומר עוף טהור
כעין קלנישא ועצמותיה